

<http://physicsweb.org/article/news/10/7/9>

2006/07/21

ترانزیسترهای آلی به عنوان - حسگر

یک گروه پژوهشگر در ایالات متحده نوع جدیدی ترانزیستر ملکولی ی آلی بار آورده اند که محیط شیمیایی پیش را حس می کند و به آن پاسخ می دهد. این ابزار (که آن را کالین ناکلز [1] از دانشگاه کلمبیا [2]، و همکارانش از آزمایشگاه ملی ی بُروکهیوین [3] ساخته اند) شامل ملکولهای هیدروکربنی است که در گاف حاصل از نصف کردن یک کربن نانولوله ی تک دیواره اند. چون وقتی این ابزار در معرض ملکولهای دیگر قرار می گیرد رساننده‌گی ی الکتریکی ی هیدروکربنها به طور چشمگیری تغییر می کند، این ترانزیسترهای را می شود به شکل آشکارگرها ی شیمیایی فراحساس به کاربرد [4].

ابزار ناکلز شامل یک زیرلایه ی سیلیسیمی است که روی آن با استفاده از بخارنشانی ی شیمیایی یک کربن نانولوله ی فلزی ی تک دیواره رشد داده اند. این لوله را با یک روش لیتوگرافی ی فراظریف نصف می کنند، چنان که گاف بسیار کوچک ی به اندازه ی nm 2 تا 6 درست می شود. بعد پایه های فلزی ی بزرگ ی به دوسر این نانولوله وصل می کنند که چشممه و درروی ترانزیستراند. سطح سیلیسیم هم دریچه است. وقتی به الکترودها ولتاژ اعمال شود، بین چشممه و دررو جریان برقرار می شود. ناکلز و همکارانش یک لایه ی هیدروکربن آلی ی چند حلقه ای به کلفتی ی فقط یک ملکول بین چشممه و دررو نشاندند. این هیدروکربنها پشت سر هم بین دوسر نانولوله مرتب می شوند. چون رساننده‌گی ی الکتریکی ی این ملکولها به محیط شیمیایی پیشان بسته‌گی دارد، این ابزار کار یک حسگر را می کند. مثلاً وقتی این ابزار در معرض ملکولهای باکاستی الکترون مثل تتراسیانوکیننودی متان (TCNQ) قرار می گیرد، رساننده‌گی ی هیدروکربنها چنان زیاد

می‌شود که جریان - گذرنده از ترانزیستر تا یک مرتبه ی بزرگی زیاد می‌شود. این یک سیگنال - الکتریکی ی روشن می‌سازد، که به‌ساده‌گی سنجش‌پذیر است. این دانش‌پیشه‌ها دقیقاً نمی‌دانند چرا رساننده‌گی تغییر می‌کنند، اما فکر می‌کنند احتمالاً TCNQ مثل - یک آلاینده رفتار می‌کند که (از طریق - تبادل - باربین - هیدروکربن‌ها ی پرالکترون و TCNQ ی باکاستی الکترون) الکترون می‌پذیرد. آن‌ها ضمناً می‌گویند این ابزار را می‌شود برا ی آشکارکردن - مواد - شیمیایی در هوا به کار برد، یا حتا در آب غوطه‌ور کرد.

- [1] Colin Nuckolls
- [2] Columbia University
- [3] Brookhaven National Laboratory
- [4] Proceedings of the National Academy of Sciences (at press)